

Bildande av Blåbergsåsflytens naturreservat i Rättviks kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § i miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat.

Naturreservatets slutliga gränser utmärks i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *föreskrifter*).

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatet.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, enligt bilaga 4, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd till miljöbalken. Skötselplanen innehåller även beskrivningar i enlighet med 17 § nyssnämnda förordning för Natura 2000-området Blåbergsåsflyten (SE0620084). Aktuell plan ersätter tidigare bevarandeplan (dnr 511-08006-2005) för Natura 2000-området Blåbergsåsflyten, fastställd 2005-08-12 av länsstyrelsen. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Blåbergsåsflyten
Kommun	Rättvik
Län	Dalarna
NVR id	2046271
Natura 2000-beteckning	SE0620084
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger ca 3 mil nordost om Rättvik i närheten av Bingsjö.
Huvudsaklig karaktär	Myr- och skogsmosaik
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Lantmäteriförrättning för avstyckning från föregående ägares (Bergvik Skog Väst AB) markinnehav pågår. Avsikten är att hela reservatet ska bli en fastighet med markägare Naturvårdsverket. Nuvarande fastigheter: Boda 91:4, Dalstuga 4:22, Gulleråsen 182:1
Rättigheter	Till ursprungsfastigheterna finns rättigheter rörande allmän färdsel, mulbete och skogsfång, men då lantmäteriförrättningen ej är klar är det ej färdigutrett huruvida dessa berör reservatsområdet eller ej.
Lantmäteriets inmätning	W09993
Areal	Total areal: 300 ha Landareal: 300 ha Produktiv skogsmark: 121 ha

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara ett stort skogs- och myrmosaikområde och dess biologiska mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturmiljöer, framför allt myrmarkerna och naturskogsmiljöer, med dess arter och strukturer ska bevaras och vid behov restaureras. Ett underordnat syfte är också att inom ramen för bevarandet av värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet i den mån det inte strider mot bevarandevärdena. Området ingår i det europeiska nätverket Natura 2000, där ett antal naturtyper pekats ut. Syftet med naturreservatet är även att bidra till att dessa ska ha förutsättningar att bibehålla god bevarandestatus.

Syftet ska uppnås genom att:

- åtgärder för restaurering av myrmarkens hydrologi görs vid behov,
- vissa åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv,
- i övrigt lämnas områdets myrmarker, skogsmiljöer och andra naturmiljöer att utvecklas fritt.

Skäl för beslut

Naturreservatet utgörs av en större sammanhängande skogs- och myrmosaik som huvudsakligen är opåverkad av mänsklig aktivitet. Området är variationsrikt med många olika typer av myrstrukturer. Dessutom finns höga värden knutna till äldre naturskogar med längre kontinuitet och olika stadier av död ved. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom. Området är ett utpekat Natura 2000-område med värdefulla naturtyper.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk, torvtäkt, påverkan av mark- och vattenkemi samt ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle, med följande undantag:
  - sikt- och skjutgator vid befintliga jaktpass, se bilaga 3, får underhållsröjas,
  - befintlig skoterled, se bilaga 3, får röjas och eventuella träd som faller över leden får kapas och dras bort från leden. Virket ska lämnas på plats,
3. kalka, gödsla, återföra aska i gödnings syfte eller använda bekämpningsmedel,

4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
  - vid jaktpass får enklare konstruktion av naturmaterial uppföras,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur, eller andra organismer,
6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
  - transportera ut fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
  - framföra snöskoter på markerade skoterleder, se bilaga 3, då marken är snötäckt,
  - för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen i Dalarnas län,
7. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
  - den urtagna räntan från älg, rådjur och andra jaktbara arter får lämnas,
8. upplåta korttidsjakt inom reservatet,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. uppmärkning av naturreservatet och uppsättning av informationstavlor,
2. restaurering av myrmarkernas hydrologi genom igenläggning av diken samt röjning av igenväxning på öppen myrmark, se karta bilaga 3.
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda träd (stående eller omkullfallna), stubbar och buskar, med följande undantag:
  - insamling av löst liggande, mindre, torra grenar och kvistar i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
  - framföra skoter på markerade skoterleder, se bilaga 3, då marken är snötäckt.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter),
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normalt underhåll av vägen i reservatets södra kant och som syns på föreskriftskartan, bilaga 3. Innebörden av normalt underhåll av vägar förklaras i bilaga 5.

Förtydliganden av föreskrifter

I punkt A4 regleras att vid jaktpass får enklare konstruktioner av naturmaterial uppföras. I dagsläget finns några äldre konstruktioner med stålrör. Dessa får kvarstå, men när de är uttjänta ska de ersättas av naturmaterial.

I punkt A6 regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte tolkas lika strikt som ”märken”. Transportvägar ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador. Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I punkt A8 förbjuds korttidsjakt. Med korttidsjakt avses dagkort och andra avtal kortare än ett år. Jaktutövarna ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden/skyddsbehov och vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – dvs. de ska bedriva jakt tillsammans.

I punkt C3 förbjuds att utan länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7§ miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Naturvärden

Området utgörs av en skogs- och myrmosaik med flera olika myrtyper samt fastmarksholmar med naturskogsmiljöer. Naturvärdena är knutna dels till myrmarkerna och dels till barrskogen. Myrkomplexen är varierade i sin sammansättning med en variation av soligena fastmattekärr, skogsbevuxen myr samt svagt välvda och sluttande mossar. Myrmarkerna är endast i liten grad påverkade av avvattningsåtgärder. De skogliga värdena är i huvudsak knutna till äldre träd och riklig förekomst av död ved i olika stadier. Här finns rik hänglavsförekomst och stort inslag av senvuxna träd.

Planeringsbakgrund

Blåbergsåsflyten är utpekad som särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket enligt 7 kap. 27 § i miljöbalken.

Området är utpekad som riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken samt enligt 4 kap. 8 § i miljöbalken i och med att det är Natura 2000-område.

Vidare är området ett klass 1-objekt (högsta klassen) i länets myrskyddsplan och ingår i en skoglig värdestrakt, Halgonberget, i länets strategi för skydd av skog. I området finns två nyckelbiotoper utpekade av Skogsstyrelsen.

I kommunens översiktsplan (från 1992) noteras att området har betydande naturvärden och rekommendationen är att särskild hänsyn ska tas utifrån det vid skogsbruk.

Skogsbestånden i området är inventerade år 2000.

I övrigt omfattas inte området av några områdesbestämmelser och inte heller någon detaljplan. Vid en genomgång av befintliga planeringsunderlag har inga uppenbara intressekonflikter som motsäger reservatsbildning uppdagats.

Ärendets handläggning

Områdets höga naturvärden har varit kända länge. Området finns omnämnt i länets naturvårdsprogram (1988), våtmarksinventeringen (1990) och är utpekad som klass 1-objekt (högsta klass) i länets myrskyddsplan (2007). 1998 pekades området ut som Natura 2000 och skogsbestånden i området inventerades år 2000.

I samband med att en strategi för formellt skydd av skog i Dalarna togs fram år 2006, blev det bestämt att oskyddade Natura 2000-områden på Bergviks marker skulle få reservatsskydd. Länsstyrelsen fick Naturvårdsverkets godkännande att påbörja markåtkomst 2008. Processen påbörjades genom inmätning och värdering. År 2010 föreslogs Blåbergsåsflyten ingå det stora markbytesprojektet ESAB, där Sveaskog lämnade ifrån sig bytesmark till stora bolag som i sin tur lämnade naturreservatsmark till staten. Sommaren 2014 gick bytesaffären mellan staten och Bergviks Skog AB igenom. Blåbergsåsflyten var ett av de områden som bytte ägare och tillföll Naturvårdsverket i syfte att bli naturreservat.

I det köpekontrakt som upprättats mellan parterna framgår att naturreservatet ska frånskiljas den förra markägarens (Bergvik Skog Väst AB och Bergvik Skog Öst AB) fastigheter genom fastighetsbildningsförrättning. Vid tidpunkten för detta beslut är lantmäteriförrättningen inte klar och det är därför inte möjligt att korrekt ange fastighetsnamn eller vilka servitut eller avtal som hör till fastigheten.

Gällande vägar finns ett avtal mellan Naturvårdsverket och Bergvik som innebär att i den mån det behövs så tillförsäkras erforderlig vägåtkomst och utrymme för att anlägga parkeringsplats genom avtal eller vid den kommande Lantmäteriförrättningen. Inte heller detta är klart i vid tidpunkten för beslutet.

Inför beslutsskrivandet har dialog förts med de tre jaktlag som bedriver jakt i området samt Rättviks skoterklubb angående de befintliga skoterlederna genom området.

Förslag till beslut har remitterats under april-maj 2018 till berörda sakägare, organisationer och myndigheter. Remissen har även funnits att ta del av via

Länsstyrelsens hemsida samt att den kungjorts i lokala tidningar samt i Post- och Inrikes tidningar. Vid remissen har nedan sammanfattade synpunkter inkommit:

Dalarnas ornitologiska förening, DOF, har i sitt yttrande meddelat att de ser mycket positivt på att området skyddas som naturreservat men de har även framfört synpunkter på föreskrifterna. DOF anser att fågeljakt inte ska tillåtas i skogsreservat, att föreskrifterna borde förbjuda slagfälla för mårdjakt samt att det borde införas förbud mot att använda drönare i eller över området.

Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning samt Friluftsförbundet Region Mitt har meddelat att de inte har några invändningar mot beslutet.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, se 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Blåbergsåsflyten utgörs av en stor sammanhängande myr- och skogsmosaik med flera olika naturtyper och höga naturvärden. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat eftersom området behöver undantas från skogbruk, avvattningsföretag, exploatering m.m. för att värdena ska bevaras. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte och områdets naturvärden ska bevaras för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose allmänna intressen som sjukvårdstransporter, jakt och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen men förtydligas i föreskrift A6 och C2. Våtmarkerna är känsliga för terrängkörning och därför är terrängkörning på barmark förbjudet. Uttransport av fäلت vilt är enda undantaget under förutsättning att de fordon som används inte ger skador på mark eller vegetation. Körning på snötäckt mark tillåts endast på markerad skoterled för att minska störningar inom reservatet.

För att tillgodose friluftslivets behov medges möjligheten att få samla in löst liggande, mindre torra kvistar för att kunna göra upp eld även utan medtagen ved. Påverkan bedöms vara marginell då friluftslivet i området är relativt begränsat.

Angående föreskrifterna som berör områdets skötsel så finns det i området höga naturvärden knutna både till tall- och granskogar. Skötsel av tallskog omfattar ofta bränning medan granskogarnas värden ofta utvecklas bäst genom att lämnas för fri utveckling. I äldre noteringar om området lyfts tallvärdena fram, framför allt finns grova

tallar ute på de mindre myrholmarna. I dagsläget är dock många av de naturvårdsintressanta arterna knutna till levande och död gran, och trivs i en miljö där det finns en kontinuitet av granlågor. Fri utveckling är generellt den bästa skötselmetoden för att bevara naturvärden knutna till gran. Området ligger inom en skoglig värde-trakt för gran och det finns två av Skogsstyrelsen utpekade nyckelbiotoper med framförallt höga granvärden. Med tanke på de naturvärden som är knutna till granarna bedömer länsstyrelsen att fri utveckling är den lämpligaste skötselmetoden för hela området.

Ett permanent skydd av Blåbergsåsflyten medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen *Myllrande våtmarker*, *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (se rubriken *Ärendets handläggning*). De ställningstaganden som gjorts redovisas nedan:

- Länsstyrelsen konstaterar att huvudsyftet med reservatet är att värna om biologisk mångfald samt skydda värdefulla naturtyper. Med nuvarande kunskapsläge bedömer Länsstyrelsen att det inte idag föreligger skäl att införa föreskrifter som reglerar fågeljakt i området.
- Reservatets föreskrifter innebär ingen begränsning av jaktformerna. Även fällfångst tillåts då Länsstyrelsen gör bedömningen att den negativa påverkan i detta fall är liten. Vad gäller bifångster av fågel i fällor hänvisar Länsstyrelsen till att frågan om fällors utformning regleras i annan lagstiftning.
- Gällande användande av drönare bedömer Länsstyrelsen att det i dagsläget inte föreligger skäl att införa föreskrifter som reglerar användning av drönare i området.

Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald anser Länsstyrelsen att området Blåbergsåsflyten ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder omfattas av dispens eller tillståndskrav med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap. 5, 6 eller 30 §§ miljöbalken.

Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller i annan lagstiftning.

Blåbergsåsflyten är även ett Natura 2000-område. I Natura 2000-områden krävs det tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken för åtgärder som kan skada områdets

naturvärden på ett betydande sätt. Det gäller även för åtgärder som utförs utanför Natura 2000-området om de kan skada naturvärden inom Natura 2000-området.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällen och stormskadad skog ska lämnas orörda.

Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § i lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Kungörelse

Ordningsföreskrifterna ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27 § förordningen om områdesskydd. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 6.

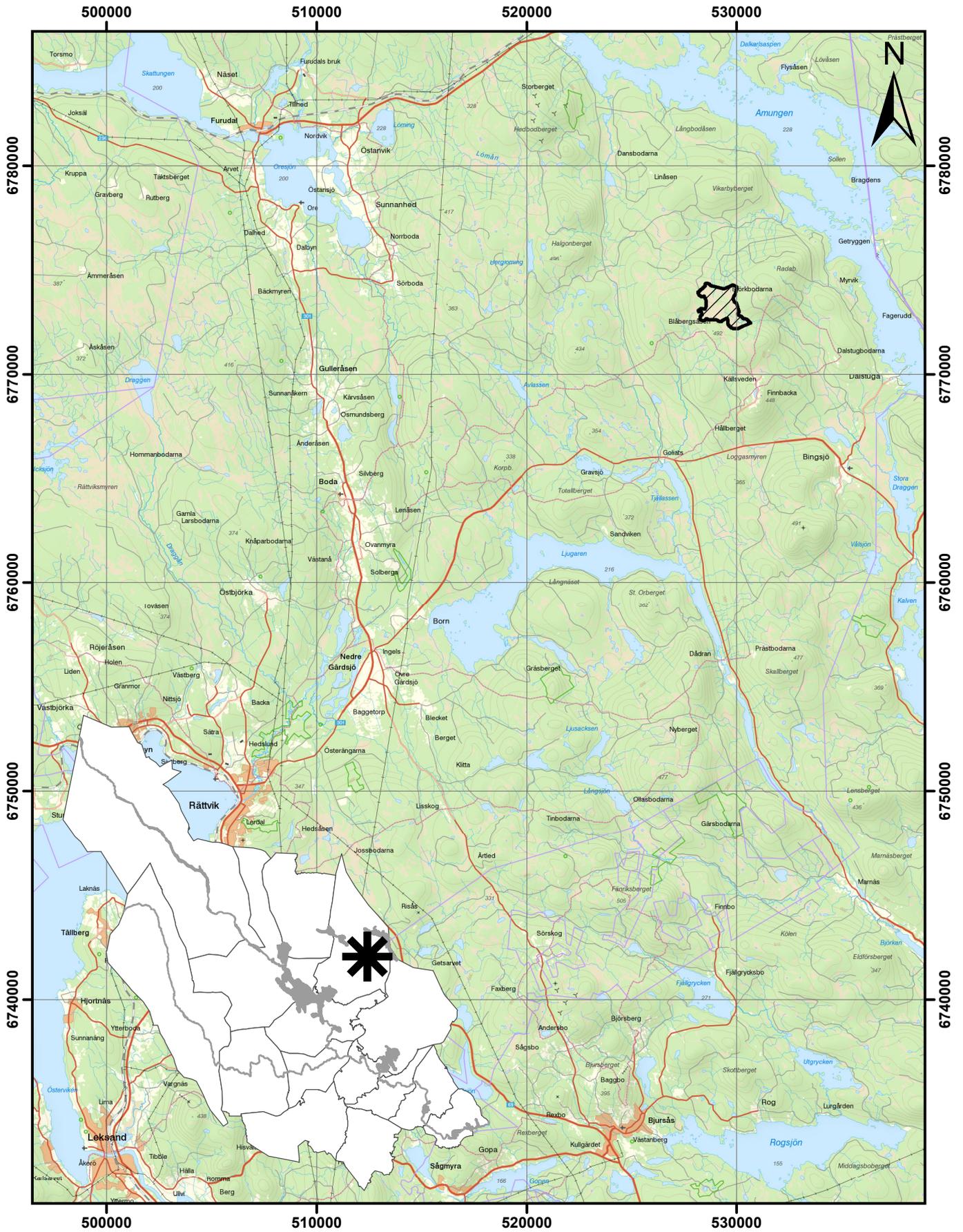
Detta beslut har fattats av landshövding Ylva Thörn. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Agneta Jonsson, planhandläggare Joakim Olsson-Syvälouma, miljöhandläggare Håkan Danielsson, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Johanna Malmgren, den sistnämnda föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

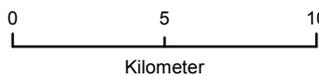
För information om hur Länsstyrelsen i Dalarnas län hanterar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

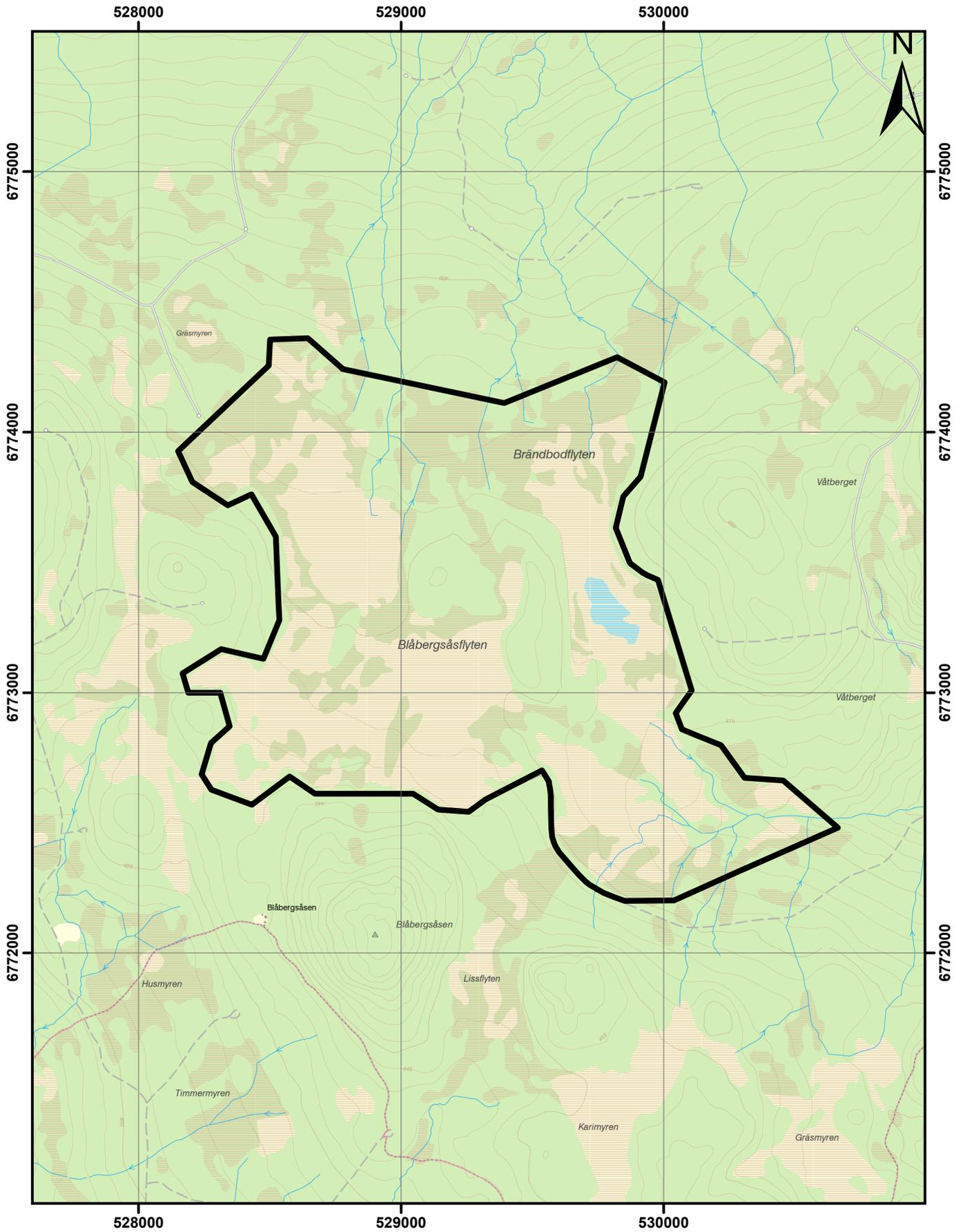
Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Föreskriftskarta
Bilaga 4	Skötselplan
Bilaga 5	Beskrivning av generellt undantag för vägunderhåll
Bilaga 6	Överklagningsinformation

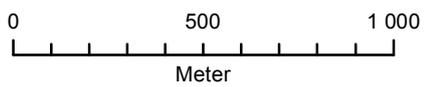
Skala 1:250 000

Teckenförklaring
 Naturreservat Blåbergsåsflyten

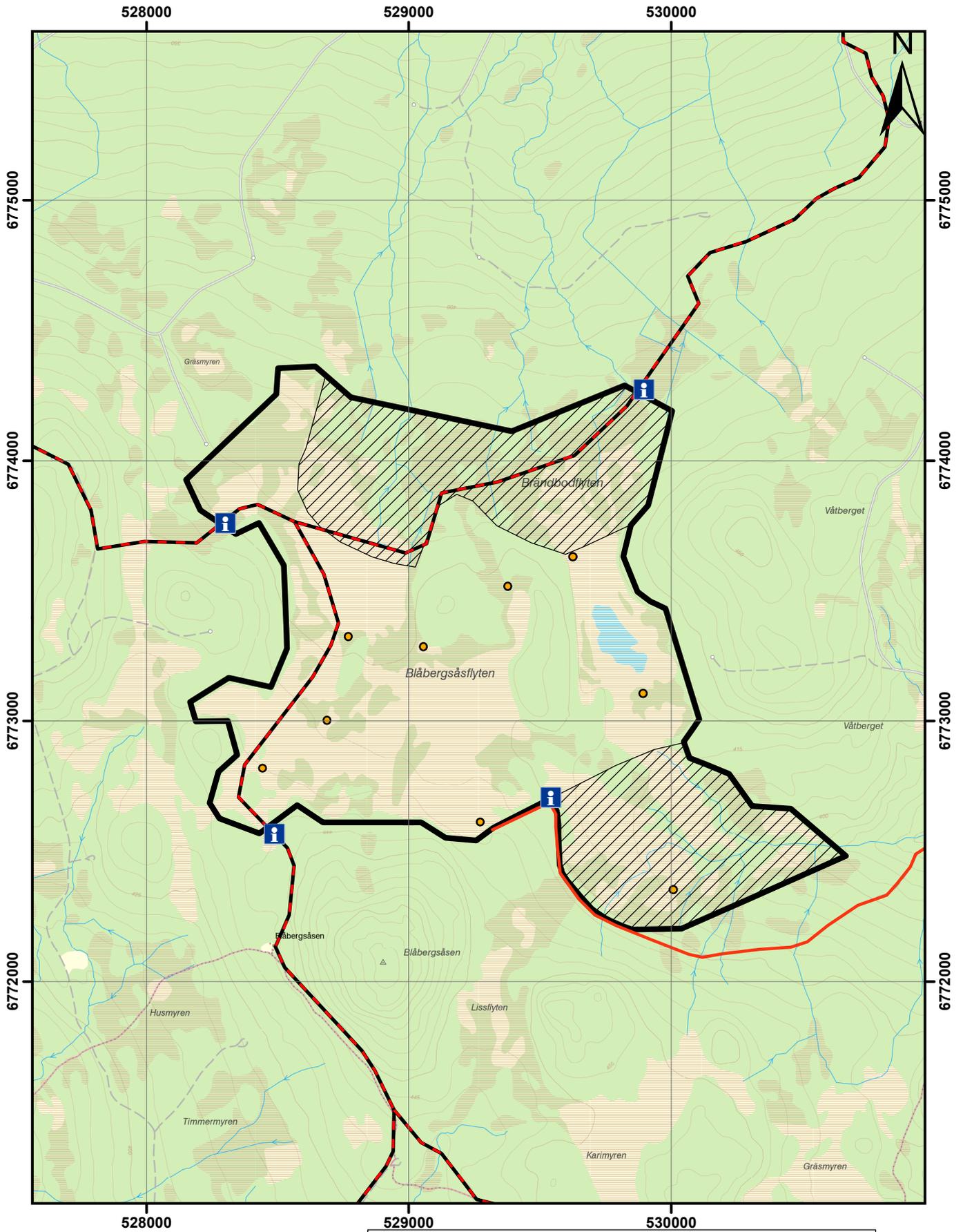

Skala 1:20 000

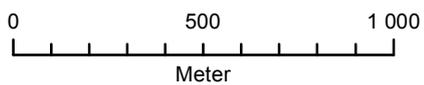

Teckenförklaring

 Naturreservat Blåbergsåsflyten

Skala 1:20 000

Teckenförklaring

- Naturreservat Blåbergsåsflyten
- Väg (generellt undantagen från föreskrifter enl förtydligande)
- Skoterled (undantag från föreskrift A2, A6, C2)
- Jaktpass (undantag från föreskrift A2 och A4)
- Skötselåtgärder (föreskrift B2)
- Informationstavla (föreskrift B1)

Skötsel- och bevarandeplan för naturreservatet och Natura 2000-området Blåbergsåsflyten

Denna skötsel- och bevarandeplan ersätter bevarandeplanen för Natura 2000-området Blåbergsåsflyten, fastställd 2005-08-12 (dnr 511-08006-2005), och som upprättats av Länsstyrelsen enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Innehåll

Administrativa data	3
Beskrivning av området	4
Geovetenskap och hydrologi	4
Biologi	4
Värdefulla arter	5
Kulturhistoria	6
Jakt och övrigt friluftsliv	6
Natura 2000	6
Allmänt	6
Tillståndsplikt och samråd	6
Uttekade Natura 2000-naturtyper	6
Uttekade Natura 2000-arter	7
Bevarandesyftet med Natura 2000-området	7
Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området	8
Källförteckning	8
Syfte med naturreservatet	9
Prioritering mellan bevarandevärden	9
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	9
Skötselområde 1: Skogs- och myrmosaik med fri utveckling	9
Skötselområde 2: Område för hydrologisk restaurering, i övrigt fri utveckling	10
Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar	11
Jakt	11
Dokumentation och uppföljning	12
Revidering av skötselplanen	12
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	13
Bilagor	13

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Blåbergsåsflyten
NVR id	2046271
Natura 2000-beteckning	SE0620084
Län	Dalarna
Kommun	Rättvik

Markslag:

(enligt Naturvårdsverkets rapport nr 5391)

Tallskog	6,2 ha
Granskog	11,2 ha
Barrblandskog	16,3 ha
Barrsumpskog	33,5 ha
Lövblandad barrskog	40,7 ha
Triviallövskog	5,1 ha
Lövsumpskog	3,9 ha
Ungskog inkl. hyggen	3,8 ha
Impediment	46,2 ha
Våtmark	132 ha

Totalt ca 300 ha

Rättigheter	Jakträtt innehas av Bergviks skog enligt avtal (NV dnr-08926-15). Det finns en överenskommelse mellan den tidigare markägaren Bergvik Skog AB och Naturvårdsverket att vägrättigheter ska lösas genom avtal när förrättning är klar. Till ursprungsfastigheterna finns rättigheter rörande allmän färdsel, mulbete och skogsfång, men då lantmäteriförrättningen ej är klar är det ej färdigutrett huruvida dessa berör reservatsområdet eller ej.
Bebyggelser och anläggningar	Skoterled (förvaltas av Rättviks skoterklubb) I området finns ett antal jaktpass med konstruktion av stålrör.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län

Beskrivning av området

Naturreservatet Blåbergsåsflyten ligger ca 3 mil nordost om Rättvik, i närheten av Bingsjö. Området utgörs av två våtmarker; Blåbergsåsflyten i väster och Brändbodflyten i öster. Mellan dem ligger Flytholmen, ett skogsbevuxet fastmarksområde och ute i våtmarkerna ligger mindre skogsbevuxna holmar. Reservatet ligger på ca 425 m höjd över havet.

Myrkomplexet är varierat i sin sammansättning med soligena fastmattekärr, trädbevuxna mossar samt svagt välvda och sluttande mossar. I övergången till fastmarken blir marken mer ris- och trädklädd. Söder om Brändbodflyten finns en strängblandmyr med mycket distinkta, tallbärande strängar som skär genom lösbottnytorna. Längst i söder finns ett mycket blött mjukmattekärr som omges av hjortronmossepartier.

Geovetenskap och hydrologi

Berggrunden i området består av grovporfyritisk granit men går inte i dagen på något ställe i reservatet.

Blåbergsåsflyten ligger i vågig bergkullterräng ovanför högsta kustlinjen, alltså över den nivå havet nådde som högst under den senaste istiden. Fastmarksdelarna i reservatet, som återfinns i främst de centrala delarna av området, består därför av osvallad morän ovanpå berggrunden.

Området genomkorsas av en vattendelare, så båda våtmarkerna avvattnas åt såväl sydost som norrut. Diken förekommer i den norra delen av området och möjligen något i sydöst, i övrigt är myrarnas hydrologi orörd. I norr har åtgärder gjorts för att restaurera den naturliga hydrologin (igenläggning av diken).

Biologi

Vegetation och flora

Det topografiska läget gör att näringsfattiga myrtyper dominerar, men lokalt är myrarna av rikare karaktär med bl.a. björnbrodd, dvärglummer, kärrfräken och späd skorpionmossa. Källarv, källmossa och källört trivs som namnen antyder i anslutning till de källor som förekommer i området. På några ställen finns järnockraförande källdråg med en artrik mossflora, där röd skorpionmossa kan nämnas som en av karaktärsarterna. I de riktigt blöta partierna hittas vattenälskande arter som kallgräs, dystarr, korvskorpionmossa och vitstarr. Jungfru Marie nycklar, skogsnycklar och spindelblomster har noterats i området.

På Flytholmen finns rikligt med hänglavar, bl.a. violettgrå tagellav. I de glest tallbevuxna myrkanterna och ute på den öppna myren växer varglaven lysande gul på flera ställen, en rödlistad art som är helt och hållet knuten till gammal hård död tallved i öppna lägen.

Svampar som är beroende av död ved, t.ex. doftskinn, gränsticka och kötticka har god tillgång till lämpliga substrat och miljöer i de grandominerade områdena på fastmark.

Skogstillstånd

Skogen på Flytholmen och runt våtmarken är till stora delar naturskogsartad och relativt opåverkad av människan och har en ålder av ca 120–140 år, med inslag av riktigt gamla

träd. Trädslagen utgörs huvudsakligen av gran (ca 90%), men det finns även grova tallar. Det finns en rik tillgång på död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier som borgar för lämpliga substrat för en mängd arter. Det finns även brandljud i silverstubbar inom området. I myrmarken och på mindre holmar är inslaget av tall större.

Fauna

Faunan är inte undersökt i området.

Värdefulla arter

Svampar

<i>Cystostereum murrayi</i>	doftskinn	NT	S
<i>Leptoporus mollis</i>	kötticka	NT	S
<i>Phellinus chrysoloma</i>	granticka	NT	S
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	gränsticka	NT	S
<i>Phellinus pini</i>	tallticka	NT	S
<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	ullticka	NT	S
<i>Phellinus viticola</i>	vedticka		S

Lavar

<i>Lecanactis abietina</i>	gammelgranslav	NT	S
<i>Alectoria sarmentosa</i>	garnlav	NT	S
<i>Felipes leucopellaeus</i>	kattfotslav		S
<i>Bryoria nadvornikiana</i>	violettblå tagellav	NT	S
<i>Letharia vulpina</i>	varglav	NT	S §

Växter

<i>Dactylorhiza maculata</i>	jungfru Marie nycklar		§
<i>Goodyera repens</i>	knärot	NT	S §
<i>Neottia cordata</i>	spindelblomster		S §

Fåglar

<i>Saxicola rubetra</i>	buskskvätta	NT	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	sävspurv	VU	
<i>Anthus pratensis</i>	ängspiplärka	NT	

Teckenförklaring

S = signalart enligt Skogsstyrelsen
N2000 = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv
ÅGP = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter
§ = Arten är fridlyst

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan

CR = Akut hotad
EN = Starkt hotad
VU = Sårbar
NT = Nära hotad
DD = Kunskapsbrist

Kulturhistoria

Området är i stora delar relativt opåverkat i sen tid av människa. Emellertid har området plockhuggits historiskt och på flera ställen i närområdet finns enligt inventeringen Skog & Historia spår efter kolningsanläggningar och bebyggelse lämningar. I omgivningen finns flera gamla fäbodställen som sannolikt nyttjat området för skogsbete, myrslåtter och vedfångst.

Jakt och övrigt friluftsliv

Jakt inskränks inte i naturreservatet. Inom området förekommer jakt i enlighet med jakträttsavtal. Området ingår delvis i Boda-Bingsjö viltvårdsområde.

Genom området går en skoterled som Rättviks skoterklubb ansvarar för och sköter. Den ingår i ett större ledsystem som finns mellan Boda och Bingsjö.

I övrigt nyttjas området sparsamt för friluftsliv.

Natura 2000

Allmänt

Blåbergsåsflyten ingår i det europeiska nätverket av skyddad natur som kallas Natura 2000. Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom att peka ut Natura 2000-områden åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade värdena i områdena. För varje Natura 2000-område ska länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i skötselplanen om området även är naturreservat.

Tillståndsplikt och samråd

Föreskrifterna för naturreservatsbeslutet gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000. Tillstånd krävs för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön inom området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27–29 §§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena bör man samråda med länsstyrelsen innan åtgärder i eller intill ett Natura 2000-område påbörjas. Vid skogsbruksåtgärder är Skogsstyrelsen tillsynsmyndighet.

Utpekade Natura 2000-naturtyper

Tabellen nedan redovisar ingående naturtyper enligt EU:s art- samt habitatdirektiv, arealer som är godkända av EU-kommissionen, framtida målarealer och bedömning om naturtyperna uppvisar ett gynnsamt tillstånd idag. Karta över naturtypernas utbredning finns i bilaga 1 till denna plan.

Observera att dessa arealer är de faktiskt förekommande men de skiljer sig något från de som beslutades vid kvalitetssäkring 2011. Länsstyrelsen avser att justera tidigare beslutade arealer vid nästa kvalitetssäkring enligt Natura-administrationen.

Utpekade naturtyper	Areal godkänd av EU (ha)	Måareal (ha)	Bevarandetillstånd idag
3260 Mindre vattendrag*	0,4	0,4	Gynnsamt
7140 Öppna mossar och kärr	84,9	84,9	Gynnsamt
7160 Källor och källkärr*	0,3	0,3	Gynnsamt
7310 Aapamyrar	11,6	11,6	Gynnsamt
9010 Taiga	79,7	79,7	Gynnsamt
9080 Lövsumpskog	4,6	4,6	Gynnsamt
91D0 Skogsbevuxen myr	106,0	106,0	Gynnsamt

* Naturtyper märkta med asterisk har så begränsad omfattning att de inte närmare behandlas i skötselplan/bevarandeplan.

Utpekade Natura 2000-arter

I dagsläget är inga Natura 2000-arter utpekade för området.

Bevarandesyftet med Natura 2000-området

Syftet med Natura 2000-området är att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper som utgjort grund för utpekandet av området, dvs de i tabellen ovan. Gynnsamt tillstånd innebär att naturtypernas areal inte minskar, att viktiga strukturer och funktioner för naturtypen långsiktigt finns kvar och att populationerna för naturtypens typiska arter bibehålls.

Prioriterade bevarandevärden

I Natura 2000-området Blåbergsåsflyten är de prioriterade bevarandevärdena knutna till förekomsten av ett större sammanhängande område med skogs-myrmosaik med alla dess ingående naturtyper och typiska arter samt inslag av äldre barrnaturskog.

Motivering

Området är utpekade som en av länets mest värdefulla myrmarker i myrskyddsplanen. Områdets mänskliga påverkansgrad är låg och utgörs huvudsakligen av äldre tiders skogs- och fäbodbruk. Hydrologin i området är endast i liten utsträckning påverkad av dikning eller andra åtgärder, och bidrar till områdets mycket höga naturvärden.

Prioriterade åtgärder

Syftet ska uppnås genom att området skyddas som naturreservat och att skogsmark och myrmarken i huvudsak lämnas för fri utveckling. Eventuellt kan åtgärder för hydrologisk återställning behövas i begränsad omfattning.

Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området

Länsstyrelsens bedömningar av hotbilder är baserade på Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2011 alt 2012). I bilaga 2 till denna skötselplan listas exempel på sådant som kan inverka negativt på respektive naturtyp inom Natura 2000-området.

Bildandet av naturreservat motverkar hot såsom skogsbruk, torvbrytning och annan exploatering.

Källförteckning

Artportalen <http://www.artportalen.se> (uttaget 2017)

Länsstyrelsens WebbGIS, <http://ext-webgis.lansstyrelsen.se/Dalarna/Planeringunderlag/>

Naturvårdsinventering år 2000. Länsstyrelsen. Opublicerad rapport i Dalarnas län

Naturvårdsverket Rapport 5668 - April 2007, Myrskyddsplan för Sverige Objekt i Dalarnas län

Riksantikvarieämbetes Fornsök <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/serarch.html>

Thomas Rafstedt & Lennart Bratt Länsstyrelsen Kopparbergs län Miljövårdsenheten 1990:2 Våtmarker i Kopparbergs län

Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga NV-04493-11, för aktuella naturtyper Beslutade 2011 & 2012

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara ett stort skogs- och myrmosaikområde och dess biologiska mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturmiljöer, framför allt myrmarkerna och naturskogsmiljöer, med dess arter och strukturer ska bevaras och vid behov restaureras. Ett underordnat syfte är också att inom ramen för bevarandet av värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet i den mån det inte strider mot bevarandevärdena. Området ingår i det europeiska nätverket Natura 2000, där ett antal naturtyper pekats ut. Syftet med naturreservatet är även att bidra till att dessa ska ha förutsättningar att bibehålla god bevarandestatus.

Syftet ska uppnås genom att:

- åtgärder för restaurering av myrmarkens hydrologi görs vid behov,
- vissa åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv,
- i övrigt lämnas områdets myrmarker, skogsmiljöer och andra naturmiljöer att utvecklas fritt.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför eventuella anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i tre skötselområden:

1. Skogs- och myrmosaik med fri utveckling
2. Område för hydrologisk restaurering
3. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Skogs- och myrmosaik med fri utveckling

Beskrivning

Reservatet utgörs av ett område med skogs-myrmosaikmarker. Två större myrkomplex skiljs åt av en fastmarksholme med äldre skog. Både myrmarkerna och skogsmarken är relativt opåverkade av mänskliga aktiviteter i modern tid.

Bevarandemål

Myrmarkerna ska ha en naturlig hydrologi och erbjuda lämpliga habitat för arter knutna till dessa miljöer.

Skogsmarkerna präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla tallar och granar. Naturliga processer som åldrande och avdöende av träd leder till att det finns död ved i olika grovlekar och nedbrytningsgrader. Omvälvande störningar i form av t.ex.

stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens dynamik.

För målarealer för respektive naturtyp se tabell under *Utpökade Natura 2000-naturtyper*.

Skötselåtgärder

Fri utveckling.

Skötselområde 2: Område för hydrologisk restaurering, i övrigt fri utveckling

Beskrivning

Skötselområdet är delat i två delområden.

Delområde 2a: I norra delen av myrkomplexet finns ett antal diken som en gång grävdes för att avvattna skogsmarken. Under 2014 gjordes åtgärder för att restaurera hydrologin. Åtgärderna gjordes inom LIFE-projektet Ad(d)mire och innebar att diken lades igen och dämmen anlades på strategiska ställen längs med de befintliga dikena. Syftet är att minska vattenflödet och att dikena med tiden ska växa igen så att den avvattnande funktionen avtar och områdets hydrologi i största möjliga mån återtar en naturlig hydrologi.

Delområde 2b: I sydöstra delen av reservatet finns en öppen myr där igenväxning med gran- och tallplantor pågår. Eventuellt kan detta bero på att vägen som löper längs reservatets sydöstra gräns skär av vattentillförseln till myren, alternativt att det är anlagda diken i myren som avvattnar den.

I övrigt se skötselområde 1.

Bevarandemål

Befintliga diken i området ska växa igen och därmed tappa sin avvattnande funktion. Igenväxning av mosseplanen ska ej ske på grund av upptorkning. Området ska ha en naturlig hydrologi.

I övrigt se skötselområde 1.

Skötselåtgärder

Skötselområde 2a: Eventuellt kan kompletterande åtgärder för restaurering av hydrologin behövas, tex i form av förstärkning av befintliga dämmen eller igenläggning av ytterligare diken.

Skötselområde 2b: Huvudorsaken till igenväxningen behöver utredas och eventuella åtgärder för att restaurera områdets hydrologi kan behövas. Möjliga förklaringar till igenväxningen kan vara upptorkning antingen för att vägdiket skär av vattentillförseln till området eller att bäcksystemets avvattnande förmåga har ökat genom grävning på strategiska ställen.

På mossar som varit utsatta för avvattning kan träd- och buskvegetation etablera sig. Har igenväxningen blivit omfattande kan detta förhindra en återförsumpning även om avvattningen avbryts. Om det i något av de två delområdena finns behov för

restaureringen av hydrologin kan igenväxande vegetation av gran- och tallplantor samt sly på de öppna mosseplanen behöva röjas bort.

Uppföljning av de åtgärder som gjorts inom LIFE Ad(d)mire för den hydrologiska återställningen ska göras på initiativ av förvaltaren. Kontroll ska göras av att de igenlagda dikena och anlagda dämmena fungerar som planerat med att minska vattenflödet och därmed få en successiv långsammare avvattning av området.

I övrigt lämnas markerna för fri utveckling.

Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Parkeringsmöjlighet finns längs vägen söder om reservatet. Där vägen svänger kraftigt finns en vändplan där man lämpligen kan parkera. Inga ytterligare åtgärder för parkering bedöms behövas.

Det går befintliga skoterleder genom området. Skoterlederna förvaltas av Rättviks skoterklubb och ingår i ett större nätverk av leder som sträcker sig mellan Boda och Bingsjö.

I övrigt planeras inga åtgärder för friluftslivet.

Bevarandemål

Gränsmarkeringen ska vara tydlig och i ett gott skick.

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller finns på informationstavlor i anslutning till området, där skoterleden går in i området och via länsstyrelsens hemsida.

Skoterleden ska inte på ett menligt sätt påverka myrmarkens vegetation eller hydrologi.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Gränsen ska markeras i fält och informationstavlor ska sättas ut i området enligt skötselkarta. Information läggs även på länsstyrelsens webbplats.

Löpande skötsel

Gränsmarkeringen ska underhållas. Informationsskyltar och webbinformation ska hållas uppdaterad och vara tydlig. Vändplanen som nyttjas som parkering ska hållas fri från igenväxning.

Kontroll bör göras för att se om skoterlederna eller terrängkörning i samband med uttransport av fällt vilt ger märkbara markskador eller skadar myrens vegetation eller hydrologi, i så fall ska detta åtgärdas.

Jakt

Jakt inskränks inte i reservatsföreskrifterna. Jakt förekommer i området genom jakträttsavtal. Området ingår delvis i Boda-Bingsjö VVO. I området finns ett antal befintliga jaktpass, se karta i bilaga 3 till beslutet. Vissa av dessa är byggda med stålrör och liknande. De befintliga byggnationerna får vara kvar så länge de nyttjas men ska

hållas i ett bra skick. Enligt jakträttsavtalet ska de rivas och städas undan när de inte längre behövs. Om något pass ska bytas ut ska det byggas enklare och av naturmaterial, placering ska göras i samråd med reservatsförvaltaren.

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Restaureringsåtgärder

I samband med åtgärderna för hydrologisk restaurering gjordes en mindre vegetationsuppföljning. Det gjordes längs tre 50 m-transekter inom åtgärdsområdet och inventeringen är utförd 2010 samt 2015. Transekternas start- och slutpunkter är koordinatsatta och i några fall permanent markerade med aluminiumprofil och utstakningskäpp. Efter återinventeringen 2015 kunde inga skillnader i vegetationen upptäckas som kunde härledas till förändrad hydrologi. För att se resultaten av åtgärderna vore det värdefullt att följa upp vegetationen även fortsättningsvis, förslagsvis vart 5:e år. För mer information se dokumentation i projektet.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp eventuellt genomförda skötselåtgärder.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	När	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Information till webbplats	Inom 1 år	-	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Vändplanen som nyttjas för parkering ska hållas fri från igenväxning	Vid behov	Se karta	Vid behov
2	Fortsatta restaureringsåtgärder för hydrologin	Vid behov	Se karta	Enstaka åtgärd vid behov
1	Vegetationsuppföljning	2020		Vart 5:e år

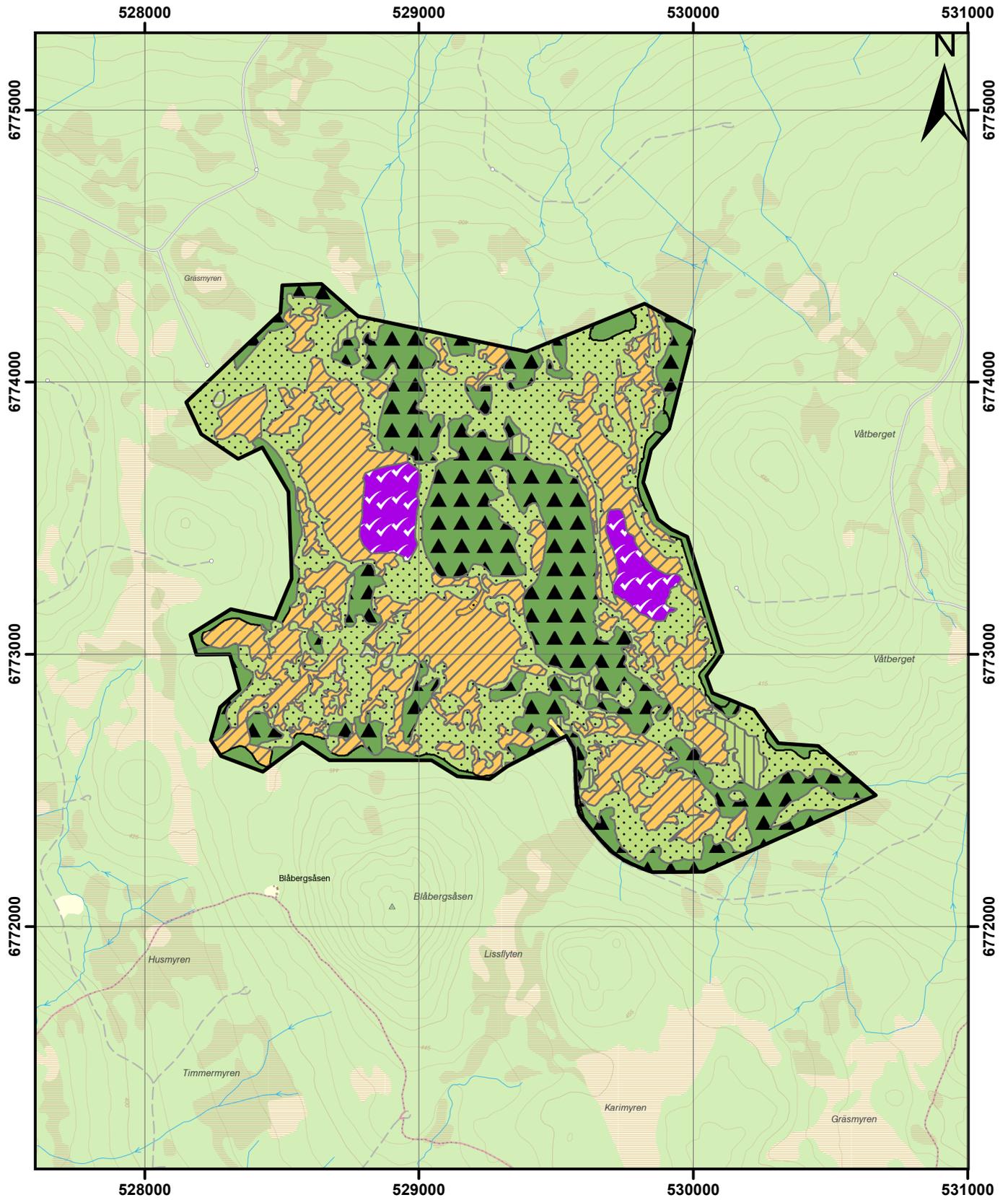
Bilagor

Bilaga 1: Natura 2000-naturtypskarta

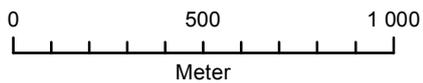
Bilaga 2: Natura 2000 Hotbild mot naturtyperna

Bilaga 3: Skötselplanekarta

Natura 2000-område Blåbergsåsflyten, naturtypskarta Skötselplanebilaga 1

Skala 1:20 000

Teckenförklaring

- Blåbergsåsflyten - inmätt reservatsgräns
- 6960 - Öppen icke-natura naturtyp
- 7140 - Öppna mossar och kärr
- 7160 - Källor och källkärr
- 7310 - Aapamyrrar
- 9010 - Taiga
- 9080 - Lövsumpskog
- 9740 - Skogbevuxen myr
- 9810 - Obestämd Taiga/ickenatura-skog
- 9900 - Icke-natura skog

Hotbild mot naturtyper inom Blåbergsåsflyten

Nedan följer en förteckning med exempel på vad som skulle kunna påverka respektive Natura 2000-naturtyp inom området negativt. Bildandet av naturreservat motverkar flera av hotbilderna.

Öppna mossar och kärr (7140) samt Apamyrrar (7310)

- Befintliga och tidigare genomförda ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning påverkar naturtypens hydrologi och hydrokemi, vilket kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan påverka naturtypen. Effekterna kan vara uttorkning ökad igenväxning och erosion.
- Torvbrytning är ett hot som riskerar att öka i takt med efterfrågan på torv som energikälla och jordförbättringsmedel.
- Anläggning av skogsbilvägar över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin i ett område.
- Skogsbruk i närområdet; avverkning av fastmarksholmar och buffertzoner förändrar hydrologi, lokalklimat och struktur i övergångszonen mellan myren och fast mark. Avverkning av närliggande fastmarksskog kan också orsaka läckage av näringsämnen ut på myren.
- Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i naturtypen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i naturtypens närhet kan också skada genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.
- Ökad våtdeposition av kväve gör att naturtypens vegetationssammansättning förändras med resultat att antalet vitmossor minskar, och andelen gräs, buskar och träd ökar.
- Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar etc kan direkt eller indirekt förstöra eller orsaka skada på naturtypen.

Taiga (9010)

- Exploatering.
- Avverkning, röjning, gallring utgör hot genom att lämpliga strukturer för-störs eller borttages. Även åtgärder i intilliggande områden kan vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i beståndet av intresse. Undantag kan finnas där åtgärden syftar till att utveckla något annat naturvärde.
- Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket, exempelvis gödsling, markberedning, dikning, plantering och användandet av främmande trädslag.
- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Fragmentering. I den mindre skalan kan exempelvis skogsbilvägar leda till fragmentering av vissa organismers populationer, medan andra organismer påverkas negativt när skogsbestånden blir alltför isolerade i landskapet. På landskapsnivå utgör fragmentering ett betydande hot genom att partier med äldre skog förekommer allt mer isolerat, och genom att sammanhängande områden med kontinuitetsskogar splittras upp genom avverkningar.
- Nedfall av kemiska ämnen. Vissa kemiska ämnen har förmågan att direkt skada organismer, men kan också påverka hela naturmiljön. Så har till exempel vissa

kväveföreningar den effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen. Andra skadliga ämnen är svavel- och metallföreningar.

- Brist på dynamik. Arterna förekommer ofta bara i några få stadier i skogens utveckling. Om de dynamiska krafterna inte får verka kan det i landskapet uppstå brist på något av dessa stadier, med följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller särskilt brand som verkar över stora ytor, men andra viktiga dynamiska krafter är översvämning, vind och angrepp av insekter och svamp.
- Systempåverkande arter, till exempel klövvilt som i betydande delar av Norrland har påverkat förekomst av asp, rönn, sälg negativt. Andra hot är invasiva främmande arter som har potential att skada den naturliga floran och faunan.

Skogsbevuxen myr (91D0)

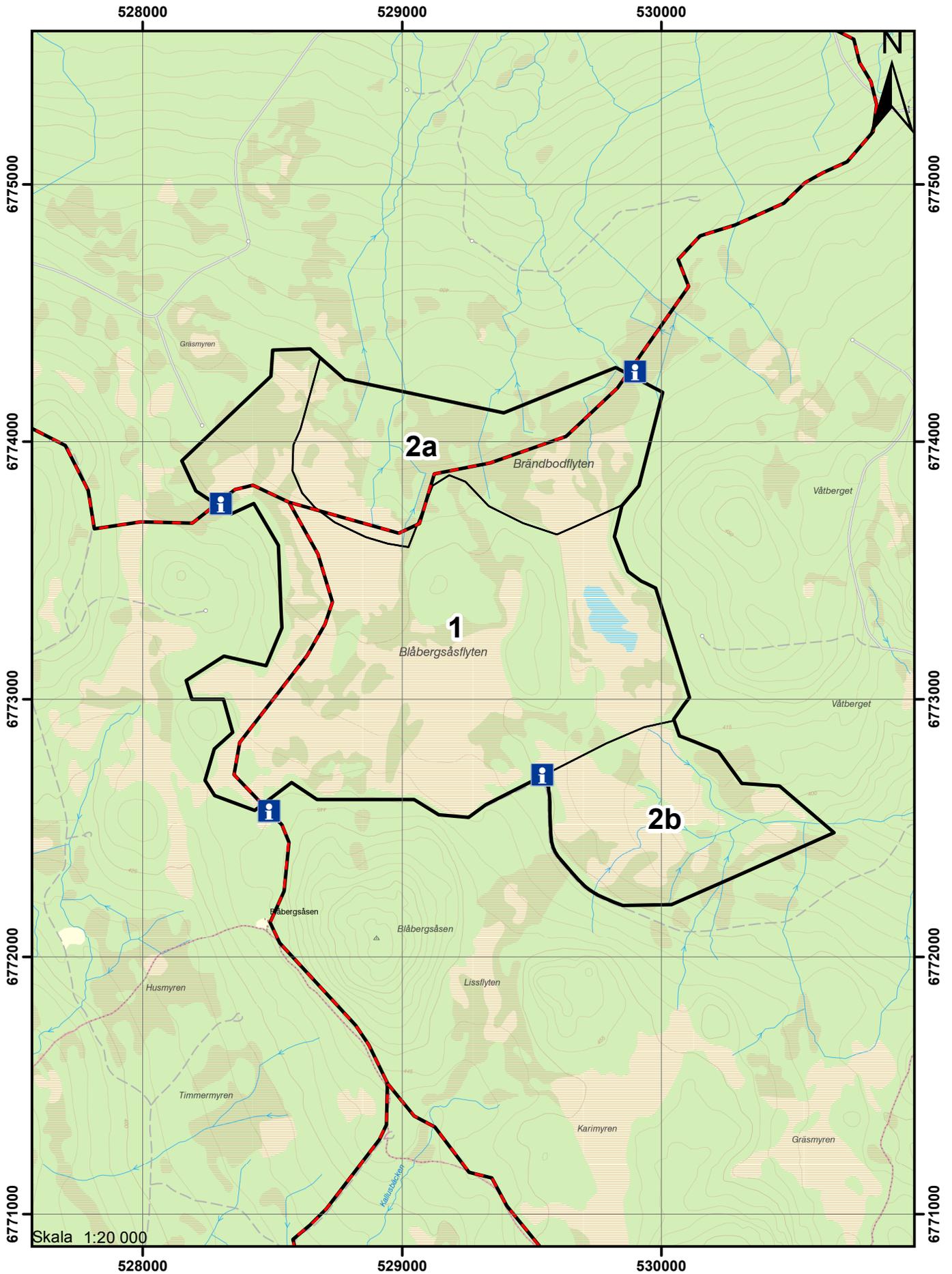
Utöver vad som står under Taiga (9010):

- Tillförsel av kalk eller aska. Kan ge skador på vegetationen, främst områdets mossor och lavar.
- Torvtäkt.

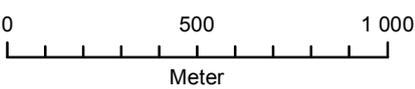
Lövsumpskog (9080)

Utöver vad som står under Taiga (9010):

- Invasion av gran och främmande trädslag.
- Störd hydrologi genom t. ex. dikning är särskilt allvarlig då naturtypen i hög grad får sin karaktär av det mer eller mindre permanent höga vattenståndet.
- Brist på dynamik. Flera av arterna knutna till naturtypen förekommer ofta bara i några få stadier i skogens utveckling. Om de dynamiska krafterna inte får verka kan det i landskapet uppstå brist på något av dessa stadier, med följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller bland annat klimat- och väderfenomen och utbrott av vissa skadeorganismer. Älg och annat vilt kan förhindra förnyring av lövträden.
- Nya sjukdomar och skadeorganismer som redan är införda eller har potential att bli ett problem om de införs.

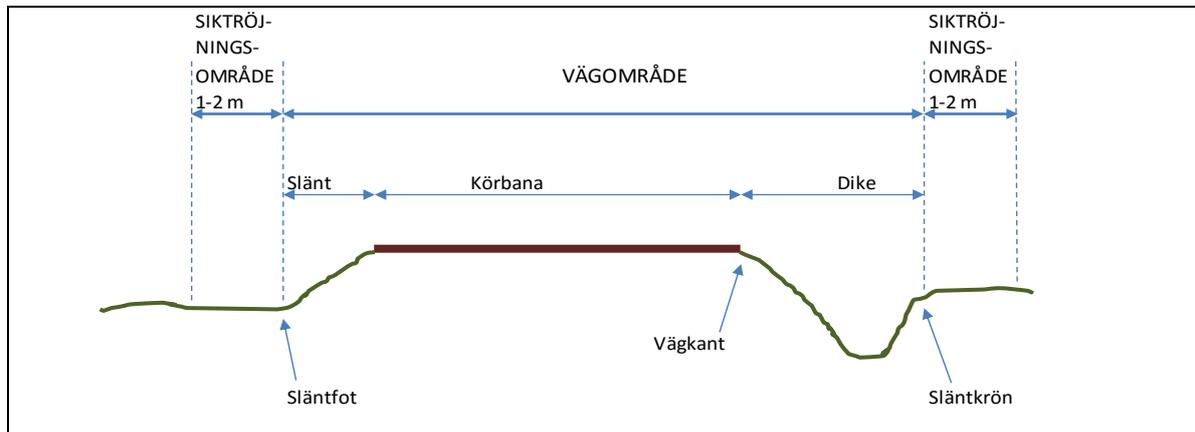
Skala 1:20 000

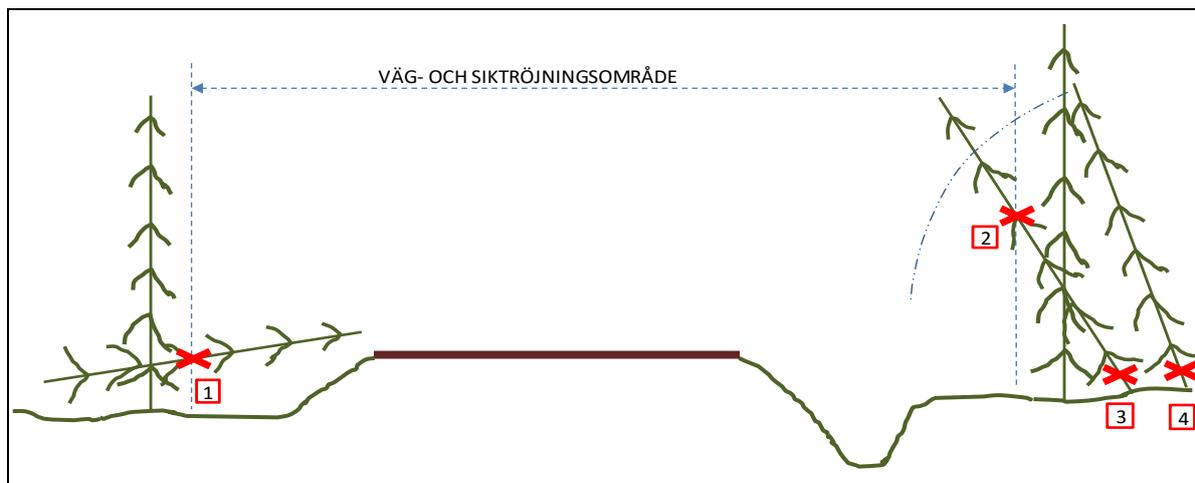
Teckenförklaring	
	Naturreservat Blåbergsåsflyten
	Skoterled
	Skötselområden
	Informationstavla

Generellt undantag för väghållning m.m.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande nödvändiga åtgärder såsom t.ex. dikning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning. Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar inom siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor. Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa farliga kanträd m.m., i enlighet med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1).

Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd m.m. ska kvarlämnas i terrängen, dock alltid utanför gräns till det s.k. siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, ska väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, dvs. i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden m.m. som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, t.ex. efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, bör Länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Hur man överklagar hos Regeringen

Den som vill överklaga ska skriva till Regeringen. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i ortstidning**. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- * vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarienummer (dnr),
- * varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- * hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- * namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Regeringen. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till Miljö- och energidepartementet.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.